

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Határozati javaslat benyújtása**

Benyújtó: **Dr. Keresztes László Lóránt (LMP), Ungár Péter (LMP)**

Határozati javaslat címe: **A növényvédőszeresek használatának drasztikus csökkentéséről**

Tisztelt Elnök Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. § (4) bekezdése alapján „**A növényvédőszeresek használatának drasztikus csökkentéséről**” címmel a mellékelt határozati javaslatot kívánom benyújtani.

Budapest, 2022. május 20.

Dr. Keresztes László Lóránt
(LMP)

Ungár Péter
(LMP)

...../2022. (.....) OGY határozat

A növényvédőszeresek használatának drasztikus csökkentéséről

Az orosz-ukrán háború megmutatta, hogy az iparszerű mezőgazdaság milyen hatalmas mértékben függ a fosszilis tüzelőanyagoktól és külső inputoktól, például az importált takarmánytól, műtrágyától és növényvédő szerektől. Ezek a termékek használata hozzájárul a biológiai sokféleség pusztulásához és az éghajlatváltozáshoz. Most még fontosabb, hogy egy fenntartható élelmiszerrendszeren alapuló élelmezésbiztonság felé mozduljunk el, amely az egészséges talajon, a tiszta vízen, a vetéscikluson és a maximális biológiai sokféleségen alapul. Ehhez a lehető leghamarabb drasztikusan csökkenteni kell a növényvédőszeresek használatát. Az Európai Bizottság elhalasztotta a növényvédőszer-csökkentésről szóló európai rendeletre vonatkozó javaslatokat, amelyeket március 23-án kellett volna bemutatni a kötelező biodiverzitás helyreállítási célokkal együtt. A kormány feladata, hogy felhasználja befolyását a folyamat felgyorsítása és az ambiciózus javaslatok támogatása érdekében.

1. Az Országgyűlés felszólítja a kormányt, hogy az Európai Unióban:
  - a) Segítse a növényvédőszer-használat csökkentésére vonatkozó jogszabály javaslat szigorítását.
  - b) Támogassa a növényvédőszeresek teljes kivonásra irányuló kötelező célokat, ahogyan azt 1,2 millió uniós polgár követelte a „Mentsük meg a méheket és a gazdákat!” európai polgári kezdeményezésben. A fent említett polgárok a biológiai sokféleség és az egészségi válság kezelése érdekében a szintetikus növényvédőszeresek 2030-ig történő 80%-os csökkentését, 2035-ig pedig teljes kivonásukat szorgalmazták.
  - c) Képviselje, hogy a KAP támogatásokat és más rendelkezésre álló mezőgazdasági pénzügyi forrásokat a gazdák mérgező anyagoktól mentes mezőgazdaságra való átállásának támogatására fordítsák és a KAP kifizetéseket növényvédőszer-használat csökkentésére irányuló célkitűzésekkel kössék össze
  - d) Képviselje, hogy azonnal vonják ki a forgalomból az összes fokozottan veszélyes (HHP) növényvédő szert, és állítsák le a betiltott peszticidek további használatára célzó deregulációs lépéseket.
2. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Általános indokolás

Az Európai Bizottság elhalasztotta a növényvédőszer-csökkentésről szóló európai rendeletre vonatkozó javaslatokat, amelyeket március 23-án kellett volna bemutatni a kötelező biodiverzitás-helyreállítási célokkal együtt.

Magyar civil szervezeteknek köszönhetően tudomásunkra jutottak a növényvédőszer-csökkentési javaslatok tervezetei. Egyetértve a civil szervezetek álláspontjával ezek túlságosan gyengék ahhoz, hogy kezelni tudják az egészséggel és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos sürgős válsághelyzeteket. Jobb és ambiciózusabb szabályozásra van szükségünk ahhoz, hogy hosszú távon biztosítsuk az egészséges élelmiszerek termelését.

A rendelet a 2009-es peszticidek fenntartható használatáról szóló irányelv helyébe lép, amelynek célja a következő volt:

- A szintetikus kémiai növényvédőszer használata csak végső megoldásként, a helyes agronómiai gyakorlatok és az integrált növényvédelem alkalmazásával kezdve, előnyben részesítve a nem-vegyszeres alternatívákat és az alacsony kockázatú növényvédő szereket
- Szigorú kockázatsökkentő intézkedések végrehajtása (beleértve a pufferzónákat).
- A felhasznált növényvédőszer mennyiségének csökkentése.
- A kevésbé biztonságos vegyületek helyettesítése biztonságosabbakkal.
- A veszélyeztetett csoportok védelme.

A legtöbb uniós ország nem hajtotta végre a 2009-ben elfogadott irányelvet. Ezért annak korlátozott hatása volt:

- A mezőgazdaságban továbbra is a kémiai növényvédőszer használata marad a kártevők elleni védekezés előnyben részesített módszere, a csávázott vetőmagokkal és az egész évben történő többszöri permetezéssel.
- Az összes felhasznált növényvédőszer mennyisége nem csökkent érdemben.
- Az 55 legmérgezőbb növényvédőszer, amelyeket már régen ki kellett volna vonni a forgalomból, még mindig használatban van.
- Az elképzelés az volt, hogy integrált növényvédelmet kell alkalmazni olyan gyakorlatokkal, mint a vetésforgó, a takarónövények, a természetes kártevőszabályozást ösztönző pufferzónák használata, a mechanikus gyomirtás és minden más rendelkezésre álló mezőgazdasági gyakorlat, és a növényvédőszeret csak végső megoldásként kell alkalmazni. Az előbbieket azonban csak kis mértékben alkalmazzák, elsősorban az ökológiai gazdálkodásban.
- Az uniós mezőgazdasági termelők ismeretei a nem-vegyszeres alternatívákról és a megelőző típusú kártevők elleni védekezés módszereiről nem növekedtek jelentősen.
- A peszticidek fenntartható használatáról szóló irányelv bevezetése óta tehát 13 évet veszítettünk.

A gyors cselekvés most rendkívül sürgős, mert:

- A biológiai sokféleség az összeomlás szélén áll (IPBES 2019), ami komoly veszélybe sodorja élelmiszereink, megélhetésünk, egészségünk és természeti környezetünk jövőjét (FAO 2019).
- Az elmúlt 30 évben a rovarállomány akár 75%-kal csökkenhetett, a vízi élővilág szenved, és számos madárfaj kipusztult. A talajélet, a talaj termékenységének alapja súlyosan károsodott a növényvédőszer-maradványoktól.
- A növényvédőszeresek mindenütt jelen vannak, még olyan területeken is, ahol nem alkalmazzák őket. Felhalmozódnak a talajban, a szennyeződés a vízben és a levegőben terjed. A levegő és a felszíni vizek minősége Európa számos részén messze az előírt szintek alatt van.
- Egyre több tudományos kutatás jut arra a következtetésre, hogy szoros kapcsolat van a növényvédőszeresek és a rák, valamint az agyunk károsodása között, ami olyan betegségekhez vezet, mint a Parkinson-kór.

Sürgősen sokkal ambiciózusabb intézkedésekre van szükség a szintetikus növényvédőszeresek használatának és kockázatának csökkentése érdekében, hogy leküzdjük a biológiai sokféleség pusztulását, az emberi egészség terén jelentkező válságot, és hogy biztosítsuk az egészséges élelmiszerek fenntartható termelését. A növényvédőszereseket káros anyagként kell kezelni, és szigorítani kell a szabályozást.